

För yttrande till:
Kultur- och fritidsnämnden
Vård- och omsorgsnämnden

För kännedom till:
Kommunfullmäktige

Granskning av arbetet för att förhindra välfärdsbrotttslighet

Välfärdsbrott handlar om när en extern aktör- företag eller privatperson- otillbörligen utnyttjar medel från det allmänna för egen vinning (definition från SKR).

Regeringen tillsatte redan 2015 en särskild utredare med uppdrag att göra en översyn av välfärdens förmåga att stå emot organiserad och systematisk ekonomisk brottslighet. I utredningen gjordes bedömningen att kommunernas system för utbetalningar av ekonomiskt bidrag generellt sett är utsatt för välfärdsbrotttslighet. Enligt statistik från BRÅ anmältes 16 946 bidragsbrott under 2022. Av dessa stod samtliga kommuner i Sverige för ca 7 % av anmälningarna.

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Eslövs kommun har EY granskat vård- och omsorgsnämndens samt kultur- och fritidsnämndens arbete för att förebygga, upptäcka och utreda välfärdsbrott.

Metodiken för granskningen utgår från COSO-modellens ramverk för intern kontroll som används i både privata och offentliga organisationer. Modellen består av följande fem komponenter: kontrollmiljö: riskbedömningar, kontroller, information och kommunikation samt uppföljning och utvärdering.

Den samlade bedömningen är att vård- och omsorgsnämnden och kultur- och fritidsnämnden inte i tillräcklig utsträckning har säkerställt en god intern kontroll för att förebygga, upptäcka och utreda kvalificerade välfärdsbrott. Enligt vår bedömning bör berörda nämnder anta riktlinjer baserat på riskanalyser och förutsättningar för respektive verksamhet. Nämnderna bör även förtydliga vad som förväntas av berörda verksamheter i form av dokumentation och uppföljning gällande incidenter kopplat till välfärdsbrotttslighet samt hur detta ska rapporteras till nämnderna.

Utifrån granskningens iakttagelser bedömer vi att det saknas en systematik i arbetet med att säkerställa en god intern kontroll för att förhindra välfärdsbrotttslighet. En bidragande orsak till detta är att berörda nämnder inte i tillräcklig utsträckning kartlägger risker och sårbarheter i verksamheter och processer. En annan orsak är att verksamheternas kontrollaktiviteter i huvudsak är otillräckliga för att fel eller oegentligheter ska upptäckas. Avsaknaden av systematisk uppföljning av händelser och resultat av genomförda kontroller begränsar även möjligheten att sprida viktig information inom verksamheten och utveckla medarbetarnas kompetens i dessa frågor.

Baserat på granskningsresultatet rekommenderar vi vård- och omsorgsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden att

- ▶ Tydliggöra beslutanderätt och genomförande vid utredning vid misstanke om brott eller felaktig utbetalning samt anmälan om brott.
- ▶ Anta styrande dokument som tydliggör nämndens mål och inriktning kring arbetet för att motverka välfärdsbrotslighet.
- ▶ Säkerställa att medarbetare får kompetensutveckling inom området välfärdsbrott, fusk och oegentligheter.
- ▶ Fastställa hur kontroller ska genomföras och hur kontrollerna ska dokumenteras.
- ▶ Kontinuerligt analysera risker förknippade med välfärdsbrott inom nämndens verksamheter.
- ▶ Säkerställa att kontroller och incidenter med koppling till välfärdsbrott följs upp och utvärderas.

Vi rekommenderar även vård- och omsorgsnämnden att

- ▶ Utveckla förebyggande, upptäckande och utredande kontrollaktiviteter kopplat till personlig assistans som syftar till att motverka välfärdsbrott och assistansfusk.
- ▶ Stärka den interna samverkan, exempelvis genom att utbyta erfarenheter och kunskap av välfärdsbrotslighet mellan verksamheter och enheter.

Revisorerna önskar svar på vilka åtgärder som kommer att vidtas med anledning av vad som framkommit i granskningen och de rekommendationer som lämnas. För var och en av rekommendationerna ovan ska svar lämnas om vilka åtgärder som kommer att vidtas och när åtgärderna kommer att vidtas. Svar önskas senast den 28 maj 2024.

På uppdrag av Eslövs kommunens revisorer

Kenneth Jönsson
Ordförande revisionen

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Bo Kenneth Jönsson

Ordförande

Serienummer: 19510128xxxx

IP: 78.73.xxx.xxx

2024-02-22 08:58:37 UTC

Penneo dokumentnyckel: YL836-A5TOZ-UTSWF-522EA-SEVSH-UB8UY

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com**. Den digitala signerasdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datogenerade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>